

Съобщение за пресата

Люксембург, 11 септември 2018 г.

Замърсяване на въздуха — здравето на гражданите на ЕС все още не е достатъчно защитено, предупреждава Европейската сметна палата

Съгласно новия доклад на Европейската сметна палата действията на ЕС за опазване на човешкото здраве от замърсяването на въздуха не са постигнали очакваното въздействие. Всяка година в ЕС това замърсяване води до около 400 00 случая на преждевременна смърт и е причина за външни разходи, свързани със здравето, в размер на стотици милиарди евро. Одиторите посочват, че тази значителна икономическа и човешка цена обаче все още не е отразена в подходящи действия на територията на ЕС. Те предупреждават също, че праховите частици, азотният диоксид и тропосферният озон са замърсителите на въздуха, които причиняват повечето от преждевременните смъртни случаи, а жителите на градските райони са изложени на особено голям риск.

Директивата за качеството на атмосферния въздух от 2008 г. е основният елемент от политиката на ЕС за чистота на въздуха и в нея се определят стандартите за качество на въздуха като пределно допустими концентрации на замърсителите във въздуха. Одиторите разгледаха как е разработена Директивата, дали държавите членки я прилагат ефективно и как Комисията извършва мониторинг и налага изпълнението ѝ. Освен това те провериха дали качеството на въздуха е съответно отразено в другите политики на ЕС и дали е подкрепено със средства от ЕС, както и дали обществеността е добре информирана по отношение на въпросите, свързани с качеството на въздуха.

„Замърсяването на въздуха е най-големият риск за здравето в ЕС, свързан с околната среда“, посочи Janusz Wojciechowski, членът на Европейската сметна палата, отговарящ за изготвянето на доклада. „В последните десетилетия политиките на ЕС са допринесли за намаляване на емисиите на вредни вещества, но качеството на въздуха не се е подобрило със същите темпове и все още се наблюдават значителни последици за общественото здраве.“

Стандартите на ЕС за качеството на въздуха са определени от преди почти 20 години и одиторите установиха, че някои от тях налагат много по-малко ограничения от насоките, определени от СЗО, и нивата, определени с помощта на най-актуалните научни данни за

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

въздействието върху човешкото здраве. Одиторите посочват, че въпреки намалените емисии на замърсители на въздуха, повечето държави членки все още не спазват стандартите на ЕС за качество на въздуха и не предприемат достатъчно ефективни действия за подобряването му.

Съществува и риск замърсяването на въздуха да е подценено поради факта, че мониторингът не се извършва на точните места. Плановете за качество на въздуха — ключово изискване на Директивата за качеството на атмосферния въздух — често не са постигали очакваните резултати.

Европейската комисия извършва мониторинг на дейността на държавите членки за постигане на целите за качество на въздуха, но той е засегнат от ограничения. Процедурите на Комисията за налагане на изпълнението досега не са успели да гарантират, че държавите членки спазват пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, определени в Директивата. Въпреки че Комисията е предприела правни действия срещу много държави членки и съдебните решения са били положителни, държавите продължават често да нарушават определените норми за качеството на въздуха.

Одиторите отбелязват, че финансирането от ЕС за качеството на въздуха може да предостави полезна подкрепа, но финансираните проекти невинаги са били насочени достатъчно добре. При посещенията в държавите членки бяха установени и добри практики, особено при проектите, финансирани по програма LIFE на ЕС.

Замърсяването на въздуха е неотложен проблем от сферата на общественото здраве и осведомеността на обществеността има изключителна роля за разрешаването му. В последните години гражданите са все по-ангажирани с проблемите на качеството на въздуха и в няколко случая са поставяли този въпрос пред съответните национални съдилища, като в няколко държави членки те са отсъдили в полза на правото на чист въздух. Въпреки това Сметната палата установи, че Директивата за качеството на атмосферния въздух не защитава правото на гражданите за достъп до правосъдие толкова ясно, колкото някои други директиви в областта на околната среда. Одиторите посочват, че информацията относно качеството на въздуха, предоставена на гражданите, е донякъде неясна.

За да се подобри качеството на въздуха в ЕС, одиторите препоръчват:

- по-ефективни действия от страна на Европейската комисия;
- актуализиране на Директивата за качеството на атмосферния въздух;
- приоритизиране и включване на въпросите за качеството на въздуха в други политики на ЕС;
- подобряване на осведомеността на обществеността.

Бележки към редакторите

ЕСП представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, заинтересовани страни от промишлеността и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват. Това високо ниво на изпълнение подчертава ползата от дейността на ЕСП за гражданите на ЕС.

Специален доклад № 23/2018 „Замърсяване на въздуха — здравето ни все още не е достатъчно защитено“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.